

Budimpeštansko-bečka deklaracija
o Evropskom prostoru visokog obrazovanja

12. mart 2010.god.

1. Mi, ministri odgovorni za visoko obrazovanje u zemljama učesnicama Bolonjskog procesa, sastali smo se u Budimpešti i Beču 11. i 12. marta 2010. da pokrenemo Evropski prostor visokog obrazovanja, kako je predviđeno 1999. godine.

2. Na osnovu naših kriterijuma za zemlje članice, pozdravljamo Kazahstan kao novu zemlju učesnicu u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

3. 1999. godine Bolonjska deklaracija je postavila sebi za cilj da 2010. godine Evropa postane međunarodno konkurentna i atraktivna Evropska zona visokog obrazovanja, gdje će institucije visokog obrazovanja, podržane od čvrsto privrženog osoblja, moći da ispune svoje različite misije u društvu znanja; gdje će studenti-korisnici mobilnosti, sa jednostavnim i pravednim priznavanjem kvalifikacija, moći da nađu njima najpodesnije puteve obrazovanja.

4. O 1999. godine, 46 (47) zemalja potpisnica Evropske kulturne konvencije, pridružilo se ovoj viziji i napravilo značajan napredak u pravcu njenog dostizanja. U jedinstvenoj zajednici između državnih uprava, visokoobrazovnih institucija, studenata i osoblja, zajedno sa poslodavcima, agencijama za osiguranje kvaliteta, međunarodnim organizacijama i evropskim institucijama, aktivirali smo niz reformi da bi izgradili Evropski prostor visokog obrazovanja utemeljen na povjerenju, saradnji i poštovanju različitosti kultura, jezika i visokoobrazovnih sistema.

5. Bolonjski proces i Evropski prostor visokog obrazovanja koji iz njega proizlazi, koji su, bez presedana, primjeri regionalne, međugranične saradnje u visokom obrazovanju, podigli su značajno interesovanje u drugim djelovima svijeta i učinili evropsko visoko obrazovanje vidljivijim na globalnoj mapi. Pozdravljamo ovo interesovanje i radujemo se intenziviranju naše politike dijaloga i saradnje sa partnerima širom svijeta.

6. Upoznati smo sa nezavisnom ocjenom i izvještajima zainteresovanih strana. Pozdravljamo njihovu potvrdu da se institucije visokog obrazovanja, osoblje i studenti sve više poistovjećuju sa ciljevima Bolonjskog procesa. Iako je mnogo toga postignuto u primjeni Bolonjskih reformi, izvještaji ilustruju da se akcione linije Evropskog prostora visokog obrazovanja, kao što su reforma stepena obrazovanja i studijskih programa, osiguranje kvaliteta, priznavanje, mobilnost i socijalna dimenzija primjenjuju različito. Nedavni protesti u nekim zemljama, djelimično usmjereni protiv razvoja i mjera koje se ne odnose na Bolonjski process, podsjetili su nas da neki od Bolonjskih ciljeva i reformi nisu bili pravilno primijenjeni i objašnjeni. Primamo znanju i

slušaćemo glasove kritike osoblja i studenata. Uočavamo da su prilagođavanja i dalji rad, koji uključuje osoblje i studente, neophodni na evropskom, nacionalnom i posebno institucionalnim nivoima da bi se dostigao Evropski prostor visokog obrazovanja kakav mi predviđamo.

7. Mi, ministri, obavezujemo se na punu i pravilnu primjenu dogovorenih ciljeva i agende za sljedeću dekadu utvrđenih Leuven/Louvain-la-Neuve komunikacijom. U bliskoj saradnji sa ustanovama visokog obrazovanja, osobljem, studentima i drugim zainteresovanim stranama povećaćemo naše napore kako bi postigli reforme koje su na putu, i omogućili studentima i osoblju da budu mobilni, poboljšaju nastavu i učenje na institucijama visokog obrazovanja, poboljšaju zapošljivost svršenih studenata i obezbijede kvalitetno visoko obrazovanje za sve. Na nacionalnom nivou, težimo da poboljšamo komunikaciju i razumijevanje Bolonjskog procesa među svim zainteresovanim stranama i društvu u cjelini.

8. Mi, ministri, ponovo se opredjeljujemo za akademsku slobodu, kao i autonomiju i odgovornost institucija visokog obrazovanja kao principe Evropskog prostora visokog obrazovanja i naglašavamo ulogu institucija visokog obrazovanja u podsticanju miroljubivih demokratskih društava i jačanju socijalne kohezije.

9. Primamo znanju ključnu ulogu akademske zajednice – institucionalnih lidera, nastavnika, administrativnog osoblja i studenata – koja treba da doprinese da Evropski prostor visokog obrazovanja postane realnost, i koji će obezbijediti onima koji uče sticanje znanja, vještina i kompetencija za unapređivanje njihovih karijera i života kao demokratskih građana, i koji će doprinijeti njihovom ličnom razvoju. Prepoznavamo da je potrebna bolja podrška društva kako bi osoblje ispunilo svoje zadatke. Obavezujemo se da ćemo raditi na efikasnijem uključivanju osoblja i studenata u primjeni i daljem razvoju Evropskog prostora visokog obrazovanja. Dajemo punu podršku učešću osoblja i studenata u strukturama koje donose odluke na evropskom, nacionalnom i institucionalnim nivoima.

10. Pozivamo sve uključene učesnike da omoguće inspirativno okruženje za rad i učenje i da podstiču učenje u kome je student centralna figura, kako bi se onaj koji uči osposobio u svim oblicima obrazovanja, omogućavajući najbolja rješenja za održive i fleksibilne puteve učenja. Ovo, također, zahtijeva saradnju nastavnika i istraživača u međunarodnim mrežama.

11. Mi, ministri, potvrđujemo da je visoko obrazovanje javna odgovornost. Obavezujemo se, bez obzira na teška ekonomska vremena, da osiguramo da institucije visokog obrazovanja imaju neophodne resurse unutar okvira koji obezbjeđuje i nadgleda državni autoritet. Ubijedjeni smo da je visoko obrazovanje glavni pokretač socijalnog i ekonomskog razvoja i inovacija u svijetu, koji je sve više zasnovan na znanju. Mi, stoga, ulažemo dodatne napore u smislu socijalne dimenzije, sa ciljem da omogućimo jednake mogućnosti za kvalitetno obrazovanje, poklanjajući posebnu pažnju nedovoljno zastupljenim grupama.

12. Mi, ministri odgovorni za Evropski prostor visokog obrazovanja, tražimo od Bolonja follow up grupa da predlože mjere za olakšanje pravilne i pune primjene dogovorenih Bolonjskih principa i akcionih linija širom Evropskog prostora visokog obrazovanja, posebno na nacionalnom i institucionalnom nivou, između ostalog, razvojem dodatnih metoda rada, kao što su uzajamno učenje, studijske posjete i druge aktivnosti razmjene informacija. Kontinuiranim razvojem, poboljšanjem i jačanjem Evropskog prostora visokog obrazovanja, daljom sinergijom sa Evropskim istraživačkim prostorom, Evropa će moći da se uspješno suočava sa izazovima sljedeće dekade.

13. Naša naredna Ministarska konferencija na kojoj ćemo evidentirati napredak i usmjeriti Leuven/Louvain-la Neuve agendu naprijed, biće održana u Bukureštu, Rumunija, 26-27. aprila 2012.